

Novice.

— **Osebnosti.** Nadvojvoda Jožef Ferdinand, stotnik pri kranjskem pešpolku št. 17., dobil je jednoleten dopust, da oskrbuje svoja posestva. — Štajerski dež. inženier Ivan Jaksche je imenovan zač. pristavom pri državni stavbni službi na Kranjskem. — Odvetniški kandidat dr. Vladimir Foerster je imenovan deželnosodnim adjunktom v Ljubljani.

— **Odlikovanje.** Častno svetinjo za štiridesetletno zvesto službovanje sta dobila Primož Smukavec in Ant. Ravnik delavcu kranjske industrijalne družbe na Savi.

— **Živ pokopan.** Dne 15. t. m. je bil v Ljubljani pogreb uradnega sluga And. Udermana, o katerem je neumno ljudstvo govorilo, da še ni mrtev. To se je malo pred pogrebom zazdela neki ženski, na kar so se različni ljudje trudili, da zopet obude v življenje mrliča. Prišedši z mrličem na pokopališče se mrlič ni pokopal, ampak prenesel v mrtvašnico, kjer ga je sodna komisija preiskala. Mrlič je bil seveda mrtev.

— **Umestna uredba na železnicah.** Železniško ministerstvo je odredilo, da morajo želez. organi brezplačno sprejemati tudi večkratne brzovjavke, v kraterih se povprašuje po izgnjenih predmetih mej vožnjo, doslej so morale stranke vse take brzovjavke plačati po tarifu.

— **Zaznamek** dne 2. januarja 1899. l. izžrebanih obveznic 4% deželnega kranjskega posojila, katerih glavinski zneski se bodo 1. julija 1899. l. v imenski vrednosti izplačali: 10.000 gld. št. 17., — 5.000 gld. št. 58, 64. — 1.000 gld. št. 38, 86, 123, 212, 310, 340, 362, 440, 442, 607, 634, 640, 653, 789, 897, 978, 1154, 1193, 1210, 1237, 1279, 1393, 1397, 1431, 1451, 1520, 1589, 1712, 1793, 1799, 1938, 1946, 2117, 2154. — 100 gld. št. 16, 34, 67, 123, 151, 221, 268, 314, 339, 427, 494, 564, 577, 595, 654, 673, 680, 686, 775, 784, 815, 831, 868, 883, 926, 946, 963, 999, 1024, 1080, 1148, 1213, 1224, 1290, 1359, 1372, 1378, 1390, 1398, 1417, 1429, 1438, 1444, 1466, 1542, 1551, 1563, 1567, 1648, 1711, 1780, 1809, 1813, 1990, 2001, 2029, 2059, 2084, 2139, 2153, 2264, 2317, 2392, 2399, 2400, 2412, 2413, 2455, 2468, 2624, 2628, 2629, 2659, 2671, 2709, 2814, 2829, 2849, 2860, 2924, 2930, 2955, 2997. — Zaključek: Glavinska imenska vrednost: 83 komadov á 100 gld. = 8300 gld., 34 komadov á 1000 gld. = 34.000 gld., 2 komada á 5000 gld. = 10.000 gld. 1 komad á 10.000 = 10.000 gld., skupaj 120 komadov = 62.300 gld. av. v. = Navadne obveznice izžrebane z glavinskimi zneski v imenski vrednosti, bode kranjska dežel. blagajnica v Ljubljani izplačevala omenjenega dne držaje se dotičnih veljavnih predpisov. = Dalje se še omenja, da se bodo izžrebane obveznice, kakor tudi kuponi 3 mesce pred zapadlim rokom izplačevale proti 4% eskomptni pristojbini. = Deželni odbor kranjski Ljubljana 2. jan. 1899. l. Deželni glavar: pl. Detela.

— **Nov odvetnik.** V Mariboru se je slovenski rodoljub dr. Ivan Glaser naselil kot odvetnik.

— **V Sapu pri Šmariji** je neznan tat urarju Francu Košaku iz stanovanja ukradel 15 srebrnih ur.

— **Umrl** je v soboto 14. t. m. v Mekinjah pri Kamniku veleposestnik in tovarnar Alojzij Praschniker. Pokojnik si je pridobil mnogo zaslug za mesto Kamnik.

— **Osebnost postajališče Ponikve** na Dolenjski železnici se je otvorilo dne 15. t. m.

— **Milijonarja na Kranjskem.** Statistični izkaz o osebni dohodarini svedoči, da je v Avstriji 255 mož, katerih letni dohodek presega 100 000 gld. Na Kranjskem sta le dva

milijonarja, ki plačujeta povprečno po 5300 gld. davka od svojih dogodkov. Oba stanujeta zunaj Ljubljane. V Ljubljani sta dva „skoraj-milijonarja,“ zdravnik dr. Mader in tovarnar Samassa, katera dva plačujeta največjo osebno dohodarino.

— **Železnica Gorica-Ajdovščina.** Politični obhod in razlastitvena obravnava za nameravano krajevno železnico od Gorice do Ajdovščine se je vršil dne 19. t. m. in sicer glede proge od Sela čez Cesto do Ajdovščine oziroma do Ustja.

— **V okrajni šolski svet v Postojni** je bil na mesto pokojnega Mateja Lavrenčiča od dež. odbora izvoljen grajščak v Lozah pri Vipavi Karol Majer.

— **Častno občinstvo.** Občinski odbor v Predosljah je izvolil ondotnega župnika č. g. Kerčona v priznanje mnogih njegovih zaslug svojim častnim občanom.

— **Vsaslovenska delavska slavnost** bo dne 28. maja t. l. v Ljubljani. Udeležje se je krščansko-socijalni delavci.

— **Shod v Radečah.** Posl. dr. Krek je dne 15. t. m. imel v Radečah shod volilcev, na katerem je poročal o delovanju drž. zbora.

— **Jubilejni darovi družbi sv. Cirila in Metoda.**

Poslali so dalje: Podružnica za Kotmaro Ves 10 gld. katere je nabralo od Mohorjanov č. g. župnik Vintar v Biliči Vesi. — G. Jak. Meško v Juršincih 9 gld. — Podružnica „Poljanska dolina“ po č. g. župniku J. Ramovšu 20 gld. — Podružnica v Št. Petru na Pivki 70 gld. — Po gospej Leopoldini Šavnik-ovi v Kranju zbirko 30 gld. — Iz Postojne na račun g. župnika Venediga v Ormožu 20 kr. — Slavna okrajna posojilnica v Krškem 5 gld. — Podružnica v Konjicah 37 gld. — G. Franc Kralj iz Loke pri Mengšu 11 gld. — G. J. Perdan, veletržec in zalagatelj Cirilskih vžigalic v Ljubljani, 100 gld. — Literarni klub v Ljutomeru 2 gld. — Ženska podružnica v Kamniku po tajnici gospodični M. Vremšak 71 gld. — Večerni zaslužek portirja v Celju 1 gld. 10 kr. — Podružnica za Celovec in okolico po č. g. stolnem kapelanu Jos. Hribarju 42 gld. 70 kr. — Slavno upravnništvo „Slovenskega Lista“ 5 gld. 84 kr. — Moška podružnica v Gorici po č. g. dr. A. Gregorčiču 16 gld. — G. Rajko Arce v Ljubljani na željo g. Vladimirja Jelovškega, pesnika Simfonij, 5 gld. — G. Karol Fabijani v Kranju za odkup od novoletnih voščil 50 kr. — G. Dragotin Ljudevit Vrhničan 1 gld. — Moška podružnica v Ribnici po č. g. kapelanu J. Volcu 26 gld. — Ženska podružnica v Kobaridu po gospej Karolini Gruntar 34 gld. 70 kr. — Gosp. Fran Lavtižar, učitelj v Kamni Gorici 1 gld. mesečnih doneskov. — Ženska podružnica v Sežani 146 gld. 50 kr. — G. dr. K. Janežič v Volovskem za novo leto 5 gld. — Podružnica v Gorjah 20 gld. in sicer 5 gld. od ondotnih Mohorjanov, 15 gld. pa od slov. katol. pol. društva za radovljiaški okraj. — Moška podružnica v Starem Trgu pri Ložu 112 gld. 20 kr. — Podružnica v Cerkljah po g. blagajniku Hočvarju 22 gld. — Slavno uredništvo „Slovenca“ zbirko 6 gld. 20 kr. — Moška podružnica v Kamniku novoletnih daril 9 gld. 50 kr. in sicer je darovala vesela družba v gostilni gosp. Jos. Kende 4 gld. gg. Jos. Močnik, Fr. Regally in Fran Stele po 1 gld., gg. Jvan Lorber, Jvan Mesner, Leop. Primožič, Jos. Sadnikar in Božidar Žnidaršič po 50 kr. — G. Fran Rohret v Radovljici nabral v veseli družbi 2 gld. 16 kr. — Gosp. Ant. Žnidaršič iz Ilirske Bistrice poslal 8 gld. 20 kr. iz Čitalnične pušice in svoto, nabrano po gdč. Miciki Brinšekovi. — Iz Ribnice po č. g. Volcu 1 gld. 51 kr., daroval je g. Fran Fajdiga iz Sodražice 1 gld. in bumfarji ribniški 51 kr. — Šentjakovski Mohorjani v Ljubljani po č. g. dr. Pečjaku 6 gld. 15 kr. — Priršna hvala! Slovenska požrtvovalnost naj lepe sadove prinaša tudi v novem letu.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

— **Nesreča.** Dne 14. t. m. je ljubljanski izvošček Miha Pukelstein, vozeč z Iga v Ljubljano, padel z voza v jarek in se v njem zadušil.

— **Osrednji komisiji za umetne in zgodovinske spomenike** je dne 30. decembra predložil dr. Mantnani več zanimih fotografij iz cerkve sv. Lucije v Dražgošah ter o njih komisiji poročal.

— **Celovski občinski zastop** je sklenil, da bode v v prihodnje sprejemal v občinsko družbo samo prosilce nemške narodnosti. Upamo, da vlada ta nezakoniti sklep razveljavi.

— **Nova šola.** V Postojini bodo zidali novo ljudsko šolo. Stroški bodo znasali 50.000 gld.

— **Železniški minister na Primorskem.** Minoli teden se je mudil želez. minister Witek na Primorskem in si je ogledal progo, po kateri naj bi tekla predelska železnica od Gorice do Trsta.

— **Cigani** so te dni vlomili pri trgovcu Sitarju v Toplicah in pokradli veliko blaga in nekaj denarja.

— **Zaprta šola.** V Št. Petru na Notranjskem so šolo za nekaj časa zaprli, ker se je mej otroci razširila nalezljiva bolezen.

— **Požari.** V Št. Vidu na Dolenjskem je gorelo v šoli. Škode ni dosti, a nevarnost je bila velika. In vendar se ljudstvo upira napravi vodovoda. V Suhorjah je gorelo pri Jakobu Šproharju. Škode je nad 1000 gld.

— **Tatvina.** V noči od 10. na 11. t. m. so neznanj tatovi vlomili pri Fr. Slibarju v Selcih ter ukradli do 250 gld-denarja, mej drugim tudi več starih tolarjev.

— **Umor.** Mej Krko in Lučmi so cigani dne 9. t. m. pri belem dnevu napadli tri kmetske može. Jenega se ranili, tretjega, Martina Novljana iz M. Loke pa ubili in oropali. Jednaga roparskih morilcev, cigana Šimna Helda, ki je lani ušel iz prisilne delavnice, so ujeli in zaprli. Ta ciganska druhal je tudi v drugih krajih napadala ljudi. Kaj se ne da nič storiti, da se ubogi kmet reši ciganske nadloge?

— **Zgodovinsko drevo.** V okolici glavnega mesta Meksike se je doslej nahajala velikanska cipresa, o kateri se govori, da je pod njo l. 1520 počival španski vojskovodja Fernando Korteza. Že popotniki iz preteklih stoletij poročajo, da je to največje in najmočnejše drevo na svetu. Sedaj je zlobna roka že trhleno drevo užgalo, da je do tal zgorelo.

— **Kuga.** Lansko leto je v Indiji razsajala kuga in je tam vsled nje več tisoč ljudij pomrlo. Sedaj se je kuga pojavila tudi na afriškem otoku Madagaskar, kateri je last Francije. Mej obolelimi je tudi nekaj Evropejcev.

— **V Italiji zmrznili** so ponoči 16. t. m. poleg Neapolja 3 ljudje. To je pač naravnost neverjetno, da bi bilo v solčni Italiji mrzlejšje kakor pri nas mej Alpami.

— **Palača dožev v Benetkah** se podira. Minister Baccielli je odredil takoj, da prevzame slavni italijanski arhitekt Boito restavracijo te zgodovinsko preznamenite palače, ki je tudi mej najkrasnejšimi stavbami na svetu.

— **Poneveril in pobegnil** je blagajnik filijalke Como nacionalne banke v Rimu. Seboj je odnesel 70.000 lir.

— **Stara papiga.** Princezinja Wales, soproga angleškega prestolonaslednika, ima papigo, katera je stara že do 200 let, a še vedno vesela in dobre volje. L. 1783. je angleški minister Pitt, kupil papigo od necega posestnika, v čigar hiši je bila že dolgo let, in jo l. 1800 podaril kralju Juriju III. Papiga je isredno krasna.

— **Nesebična prošnja.** Iz Beligrada se nam piše: „Kakor takajšnje Beogradske Novine“ poročajo, prišel je pred nekoliko dnevi k sodišču prve vrste kmet Aleksa Vuković. Oddal je prošnjo, v kateri uljudno prosi sodni dvor, da bi ga usmrtili. Sodniki so smatrali prosilca, da je norec, Vuković pa je sam povedal, da ni nikakor na umu bolan, ampak ubog in da ne more najti nobenega dela, zato se je namenil umreti. Kmet je mislil, da morajo vsakega usmrtiti, kdor pri

sodišču za smrt prosi. Konečno razlože sodniki kmetu, da ne morejo njegovi želji ustreči. Pot je ubogemu kmetu do sodišča tudi nekaj koristila. Sodniki so nabrali malo svotico denarja skupaj za ubogega kmeta, za kar se je srčno zahvalil ter potem zapustil sodišče.

— **Prenočišča v Parizu.** Ako dobe dobrodelna prenočišča v Parizu 10 milijonov, katere jim je zapustila lepa Kanadkinja Miss Heddle, bodo število stanovanja potrebujočih, katerih je zdaj blizo tisoč, lahko potrojili. Tudi tako bo samo malemu številu ubogim in bednim pomagano. Drugih prostih prenočišč ni, kakor pod mosti, v novih nestraženih poslopjih. Kdo našteje cena prenočišča, katera so v dostih delih mesta kjer se lahko za par krajcarjev spi. Dobe se hiše, v katerih se spi „na vrveh“, (coucher à la corde), ker vrste na slami ležečih se ločijo z razpetimi vrvmi. V bližini velike dvorane morajo ljudje v njej delujoči precej zgodaj vstajati. Pred vrati prenočišč čakajo že ubožčki, kateri se hočejo še v gorkih posteljnih gretih in malo zaspali. Ti so se do 2 ure po noči vlačili po ulicah pri mrazi in vetru. Plačajo le po dva ali tri krajcarje, prejšnji pa po 4 ali 6. Spe dva po dva v eni postelji, katere čistost si je lahko predstaviti. Samo ob sebi je rezumno, da je soba tako natlačena, da se komaj skozi pride. V bližini dvoran prenočuje neki hišni posestnik za 20 centim. t. j. 4 krajcarje, uboge ljudij, potem da še vsakemu vročo juho. Ime stoji nad vrati o neki svetilki zapisano. Seveda jih ne povabi na postelje, ampak njegovi gostje sede in leže na klopih in na tleh, na stopnicah in v vežah, od kleti do podstrešja, tako da lahko v tej hiši 700 oseb spi in še pri tem ima gospodar lep dobiček.

— **To znajo.** Občine Radoslavci, Godomerci, Malanedelja, Moravci in krajni šolski svet pri Malinedelji so večkrat zaporedoma vložile prošnjo za slovenske napise pri c. kr. poštne uradu Malanedelja. Visoko c. kr. ministerstvo je zaukazalo c. kr. poštne in brzojavne ravnateljstvu v Gradcu naj se prošnja usliši; in ravnateljstvo je res že l. 1896. naznanilo županstvu v Radoslavcih, da se bo prošnja ugodilo, kadar bo postal tedanji poštni pečat neraben. Pred nekolikimi dnevi pa se je poslal ondotnemu poštne uradu novi pečat, a samo z nemškim napisom, Namesto da bi c. kr. trgovskega ministerstva ukaz poštne ravnateljstvo izvršilo in da bi rešilo svojo obljubo, je na ta način zakrivilo le popolnoma opravičeno vznemirjenje med slovenskim prešivalstvom.

— **Nevidna opica.** Ker je postavilo radoslovje trditev da se vrši razvoj živalstva in rastlinstva pod težo zunajne potrebe in živali kot rastline uprav podoba in obraz prevzamejo katerih so potrebovali, da si v bitki življenje ohranijo, bi se moralo za vsako žival i rastlino dokazati, zakaj je baš tisti prikaz dobila. Glede velikega števila živalij i rastlin, je to že dakazana. Da se to prepogostoma zgoditi ni moglo, zdi se, da je na tem ležeče, da je nam sorazmerno malokrat mogoče domače in naravne razmere spoznavati, pod katerimi dotična stvar živi in s katero bi morala naravno strinjati. Razvideno priliko nam daje zato Guereza — opica. Ta najlepša vseh opic nosi na obeh straneh svojega črnega telesa nekako belo mantiljo (ženski plašček), katera obstoji iz dolgih svilnatih las. Nedavno opazoval je žival živaloslovec Gregory v njenih naravnih prebivališčih, v luknjah gore. Kilimandžaro, in našel je, da ta opica tam na črnikastih drevesih žive, od katerih vise dolge svilni ednake pletenice. Tako je Guereza, ako je na tem drevesu, neviden, ker se ne more razločevati od drevesa. Iz tega se lahko razjasni njena obleka, taka je, da se žival svojim sovražnikom zamore skriti. Na ta razlog ne bi nihče prišel, če ni Gregory opice v njenem naravnem stanovišču videl.

— **Ako žena hlače nosi.** Lansko jesen je v nekem nemškem mestu mudil cirkus, pri katerem je bil angažirau

znamenit Kloson. Ta je bil jako omikan človek in si je znal pridobiti vstop v razne boljše hiše, samo z denarjem ni znal varčevati. Pred odhodom je nekega zasebnika, s katerim je mnogo občeval in od katerega si je pred odhodom izposodil 100 gld. rekši, da jih vrne v 14. dneh. Ko so ti dnevi pretekli, denarja pa le ni bilo, imel je nesrečni zasebnik-upnik pravi pekel doma. Žena njegova, jedna tistih krutih žensk, ki nosijo hlače, mu je izposojeni stotak vsakdan tisočkrat očitala. Mož je že mislil, da se mora ustreliti, a predno je storil ta obupni korak, je na drug način poskusil, zagotoviti si domači mir. Poslal je svojemu dolžniku še 100 gld. in ga prosil naj mu ta stotak s pošto pošlje nazaj. Ko je prišla nakaznica začel se je zopet dirindaj. Zdaj pa se je ženi ubogi Kloson smilil. Menila je, da ga je mož z grožnjami prisilil, da vrne denar. In žena je moža naposled prisilila, da „vrne“ Klosonu ta drugi stotak in je sama nesla denar na pošto. Mož se je moral molče udati „zaradi ljubega miru.“ Klosona pa je vrnjeni stotak tako presenetil, da ga je še tisto noč zapravil.

— Stara mamica še meni je geslo letošnje Kathreinerjeve slike. Ta tvrdka, ki je danes znana po vsem svetu, nam podaja že celo vrsto let za novo leto plakatno sliko, ki je vedno bolj draženstvo in prikupljivo sestavljena. Občinstvo jo vselej težko pričakuje in je ob enem tako prijetno iznenadeno, da proti koncu leta že po prodajalnicah poprašuje: „Kaj nam pa prinese Kathreiner za novo leto?“ Vprašanje je pač opravičeno, kajti vedno težje je prodajati kaj novega in izvirnega za priporočanje Kathreiner-Kneippove sladne kave. In vender se to omenjeni tvrdki vedno posreči. Letošnja slika z imenovanim geslom nam kaže prijazno se smehljajočo mamico, ki je ravno prav zadovoljno sedla k popoldanski kavi, ko prihiti viharo mali vnuk najbrže z vrta, z rudečim jabolkom v žepu, in zahteva s prav zapeljivim smehljanjem istotako svojo porcijo kave: „Stara mamica še meni!“ Pogled stare mamice, dobrovoljni, prijazni izraz na častitljivem obličju kaže notranji čut in razumnost gotovo odličnega umetnika, ki je izvršil to prikupljivo podobo katera je jako obogatila našo „cestno galerijo slik“, in katera objednem najbolj priporoča stvar samo, Kathreiner-Kneippovo sladno kavo.

Za bolne na pljučah, vratu, krhlju in nadušljivem!

Kdor hoče svojo bolezen na pljučah ali vratu ali naduha, tudi vže zastarela, enkrat za vselej zgubiti, naj pije

čaj za kronične plučne in vratne bolezni

od A. Wolffskij. — Tisoče zahvalnih pisem za čudovito moč tega čaja so na razpolago. — 1 zaboj za dva dni stane 75 kr. — Brožure se pošljejo zastonj. Samo pravi čaj se dobiva pri

A. Wolffskij, Berlin Nr. 37

Weissenburgstrasse 79.

Št. 46.209

Prodaja smeti!

Mestni magistrat ljubljanski prodaja smeti, ki so nakopičene na senožeti pod Tivolijem, ob Dolenjski cesti pod zeleum hribom in ob Kravji poti v Trnovem.

Pogoji prodaje izvedo se pri mestnem komisarijatu ob navadnih uradnih urah.

Magistrat dež. stolnega mesta Ljubljane, dne 17. januarja 1899.

Godba! Novo!

Trobentna ustna harmonika.

dalje presegajoč. Vsaki igralec na harmonika je vsled te novosti razveseljen! Posebno ff. glasovi, dvoglasni so dolgotrajni. Predejano je temu krasnemu glasilu šolo, po kateri vsakteri takoj najlepše koračnice, plese, pesni itd. igra. — Časovna zabava v dolgih večerih! Za najlepše božično darile najbolj priporočljivo! Cena z šolo, zabojem in pošto le 2 gld. 85 kr. Razpošilja se proti gotovini ali z poštnim povzetjem. Naslov naj bo natančen.

(Najnovejša velikanska iznajdba!)

Skozi tako izvrstno narejeno trobentno-zvonkno-cev je glas čudovito glasan in velikanskega utisa! Vse dosedajno

Oscar Eisenschmidt,

Musikinstrum.-Versandt-Export, Prag, Goldschmidgasse 4.